

Kavandatavad teetööd 2018. aastal *lk 2*
Aiamaa külla on rajatud moodne mesinduskompleks *lk 3*
Kultuurisündmus: Folgilahvka Nõos *lk 4*
13. mai — emadepäev: Ester Viinalass *lk 4*

Lasteaialood: Tervisenädal Nõo lasteaias Kröll *lk 5*
Põhikooli ja noortekeskuse tegemistest *lk 5*
Nõo Päevakeskuses: Loovtegevused beebide ja väikelastega *lk 6*
Sportiveerg: Nõo Korvpalliklubi uudised *lk 6*

Nõo Muusikakoolis

Konkursi Arbi Klaver *grand prix* Lauri Kurvits ja tema õpetaja Imbi-Maie Jakapi

Konkursi Arbi Klaver *grand prix* tuli Nõo Muusikakooli

19. aprillil oli Elva Muusikakooli maja Elva ja Nõo noorte klaveriõppurite päralt. Elva Muusikakooli klaveriõpetaja Malle Valjala eestvedamisel toimus ühine konkurss Arbi Klaver 2018, kus kõlas ainult klaverimuusika. Konkursi eesmärgiks oli võimalus end proovile panna kõigil kahe kooli klaveri põhiõppes õppivatel noortel, esitades vabalt valitud pala. Igas klassis anti välja kolm auhinna: kuld, hõbe ja pronkspreemiaid ja kogu konkursi üldvõitja auhind *grand prix*. Konkursi kolmeliikmelisse žüriisse kuulusid õpetaja Karel Kasak Elva Muusikakoolist, õpetaja Ülle Rebane Otepää Muusikakoolist ja žürii esimees, Tartu Valla Muusikakooli direktor ja Teater Vanemuine kontsertmeister Ele Sonn. Konkursist võttis osa kokku 58 õpilast. Nõo Muusikakoolist osales 28 noort pianisti, kes igati väärikalt ja vapralt oma kooli esindasid. Meie lapsed valmistasid väga põhjalikult, viimastel päevadel enne konkursi tekkis saali tiibklaverile harjutama pääsemiseks lausa elav järjekord.

2. klassis saavutas III koha Sebastian Tepper (õp Margit Keeman), 3. klassis I koha Loviise Männiste (õp Katrin Mägi) ja II koha Georgi Karasjov (õp K. Mägi). Eripreemia stiilse ja ajastutruu esituse eest pälvis Marita Shornikova (õp M. Keeman). 5. klassis saavutas I koha Henri Soidla (õp K. Mägi). 6. klassis saavutas I koha Lauri Kurvits (õp Imbi-Maie Jakapi) ja III koha Emma Leen Reino (õp K. Mägi).

Konkursi laureaate pidulik lõppkontsert ja autasustamine toimusid 21. aprillil Elva Kultuurikeskuses. Vahvaid klaveripalu esitati uhiuuel kontsertklaveril Estonia. Kõik laureaadid said toremaid auhindu, vanusegruppide esikohad ka karikad. Kontsert kulmineerus peapreemia välja kuulutamisega. *Grand prix* vääriliseks hinnati Nõo Muusikakooli noor pianist Lauri Kurvits (õp Imbi-Maie Jakapi), kes esitas P. Tšaikovski klaveripala „Juuni“. Palju õnne!

Nõo muusikakooli õpilase Loviise Männiste muljeid konkursist Arbi Klaver: „Minu jaoks oli see uus ja huvitav kogemus. Kui oli minu kord žüriile esineda, olin päris närvis, aga kui olin juba esimesed noodid mänginud ja sain rolli sisse, kadus närv. Žürii otsuse teatamise hetk oli väga põnev ja ärev. Kui teatati, et sain esimese koha, olin õnnelik ja üllatunud, sest konkurents oli nii suur. Laupäeval, kui olin juba Elva kultuurimajas, oli mul alguses saaliproov. Väga mõnus uus klaver oli! Ma esinesin umbes kontserdi keskel. Minu arvates tuli esinemine ilusti välja. Kohe kui ära esinesin, sain auhinnad. Need olid: roos, diplom, kõrvaklapid ja kõige lähedam auhind — esimese koha karikas. Ma olin väga õnnelik! Tahan järgmisel aastal uuesti osaleda.“

Suur tänu konkursi korraldustoimkonnale, kuhu kuulusid Elva Muusikakooli klaveriõpetajad Malle Valjala eestvedamisel, ja lapsi juhendanud klaveriõpetajatele!

KATRIN MÄGI
Nõo Muusikakooli klaveriõpetaja

Esineb Tartu I Muusikakooli sümfoniettaorkester. Dirigent Kaido Otsing, solist Uku Astover metsasarvel.

Tartu regiooni muusikakoolide suur kevadkontsert Nõo Muusikakoolis

Kevadtalvisel õppeveerandile pani Nõo Muusikakoolis väärrika punkti reedel, 20. aprillil toimunud Tartu regiooni suur kevadkontsert. See üritus toimub igal kevadel erinevas Tartu piirkonna muusikakoolis või Tartu Ülikooli aual. Iga kool esitab kümneminutilise kava vabal valikul. Sel aastal oli Nõo Muusikakoolil esmakordselt kogu oma ajaloo vältel võimalus olla kevadkontserdi korraldajaks. Tundsi järele kord suurt tänulikkust oma uue koolimaja üle, mis lubas meil tunda ennast võrdsena võrdses seas ja rõõmustada nii paljude muusikute vastuvõtmise

üle. Paljud esinejad olid uues Nõo Muusikakoolis esimest korda ja kuulsime palju kiidusõnu toredate ruumide, meeldiva õhkkonna ja saali hea akustika kohta.

Kontserdist võtsid lisaks Nõo Muusikakoolile osa Tartu I Muusikakool, Tartu II Muusikakool, Heino Elleri nimelise Tartu Muusikakooli noorteosakond, Ülenurme Muusikakool, Tartu Valla Muusikakool, Alatskivi Kunstide Kool, Elva Muusikakool, Ilmatsalu Muusikakool ja Tabivere Muusikakool. Nõo Muusikakooli esindasid Lauri Kurvits klaveril (õp Imbi-Maie Jakapi), Marelle Pertmann flöödil (õp Lan-

de Kits, kontsertmeister Margit Keeman) ja Hugo Edela ksülofonil (õp Külli Männik, kontsertmeister Natali Kaasik). Kuulajad olid vaimustatud koosseisudest ja pillidest, milliseid meie muusikakoolis seni veel ei ole. Näiteks saime Elva kooli õpilaste esituses kuulda trompeti- ja tuubamängu. Eriti meeldis kõigile kontserdi lõpetanud Tartu I Muusikakooli sümfoniettaorkester Kaido Otsingu juhatusel, mis esitas neli lugu koos erinevate solistidega. Ka Nõo muusikakool tahab järjest enam luua võimalusi erinevates vormides koosmusitseerimiseks, kuna

see pakub rohkelt rõõmu nii osalejatele kui ka kuulajatele!

Suur tänu meeldiva koostöö eest kontserdi kava kokku pannud Kristel Eerojale, kava kujundanud Kristel Söödile ja esinejad ette valmistanud õpetajatele!

MARGIT KEEMAN
Nõo Muusikakooli
direktori kt

Nõo Muusikakooli kitarriõpilased konkursi „Parim noor instrumentalist 2018“ vabariiklikus voorus Keila Muusikakoolis

15. märtsil toimunud Tartu ja Lõuna-Eesti regiooni kitarrikonkursil „Parim noor instrumentalist“ osalesid edukalt õpetaja Vaido Petseri kitarriõpilased. I vanuserühmas III koha saavutanud Mattis Saaroka ja Kristjan Soidla pääsesid edasi ka vabariiklikku vooru, mis toimus 15. aprillil Keila Muusikakoolis. Kristjan Soidla esitust hinnati finaalis diplomiga.

Konkursi kõigis voorudes mängiti rohkelt meie kitarriõpetaja Vaido Petseri kirjutatud muusikat — tema lood kuulusid iga vanusegrupi kohustuslike lugude nimekirja. Suur tänu ja jõudu edaspidiseks!

Nõo Muusikakooli kitarriõpilased Tartu ja Lõuna-Eesti regiooni kitarrikonkursil „Parim noor instrumentalist“ 15. märtsil

MARGIT KEEMAN

vallavolikogus

Nõo Vallavolikogu istung toimus 19. aprillil.

1. Luke lasteaeed Segasumma põhimääruse muutmine.

Vallaelukomisjon oli teemat arutanud ning muudatuse heaks kiitnud. Vallasekretär Aira Laul põhjendas vajadust määruse muutmiseks. Viimane põhimäärus oli kinnitatud 2010. aastal ja lasteaiade direktor on teinud ettepaneku viia see vastavusse seadusega. Muudatus puudutab liitühmas käivate laste vanust, mis põhimääruse kohaselt oli 2–7 aastat. Muudatusega sätestatakse, et liitühmas käivad 1,5–7aastased lapsed. Volikogu otsustas välja anda määruse „Luke lasteaeed Segasumma põhimääruse muutmise“.

2. Nõgiaru lasteaiade põhimääruse muutmine.

Vallaelukomisjoni esimees Jaanus Järveoja selgitas, et kuigi Luke ja Nõgiaru lasteaiade põhimäärused on oma ülesehituselt erinevad, siis sisuliselt on muudatuse mõte sama. Vallasekretär Aira Laul põhjendas põhimääruse muudatuse vajadust. See täpsustaks, et lasteaiade liitühmas käivad 1,5–7aastased lapsed. Volikogu kiitis muudatuse heaks ja andis välja määruse „Nõgiaru lasteaiade põhimääruse muutmise“.

3. „Nõo vallavalitsuse hallatava haridusametuse direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava avaliku konkursi läbiviimise kord“ muutmise.

Vallasekretär Aira Laul teavitas volikogu liikmeid Nõo Muusikakooli õpetajate pöördumisest vallavalitsuse poole. Pöördumises tehti ettepanek, et direktori valimiseks moodustatavas komisjonis saaksid osaleda kaks õpetajat. Sisseviidava muudatuse kohaselt moodustab vallavalitsus kuni seitsmeliikmelise komisjoni, kuhu kuuluvad kooli pidaja, õppenõukogu ja hooltekogu esindajad ning vajadusel kaasatakse komisjoni töösse ka ekspert. Vallaelukomisjon oli muudatused heaks kiitnud ning volikogu otsustas anda välja määruse „Nõo vallavalitsuse hallatava haridusametuse direktori vaba ametikoha täitmiseks korraldatava avaliku konkursi läbiviimise kord“ muutmise.

4. Vallavolikogu esindaja määramine Nõo Muusikakooli hooltekogusse.

Kuna senine volikogu esindaja esitas avalduse tagasiastumiseks, oli volikogul vaja valida uus inimene Nõo Muusikakooli hooltekokku. Kandidaadiks esitati Aigar Brett ja volikogu hääletas selle otsuse poolt.

5. Põhimaantee nr 3 Külitse-Nõo lõigul Maanteeameti tellimisel koostatavate 2+2 maantee eskiislahendite tutvustamine.

Vallavanem Rain Sangernebo, keskkonnaosakonna juhataja Sven Tarto ning maaspetsialist Piia Raig tutvustasid Külitse-Nõo maanteelõigu eskiislahendite. Maanteeametil on hetkeksisuga kolm lahendit, mis sisaldavad Nõo valla jaoks mitmeid keerulisi ja ka vastuvõetamatuid asju. Kuna midagi ei ole veel kindlat ja kõik on väga algstaadiumis, ei ole võimalik laskuda väga detailseks. Kuid volikogu seisukoht on, et ei tohi liikluseks sulgeda Aiamaa ristmikku — nagu see ühes Maanteeameti võimalikus lahenduses on välja pakutud. Sel juhul jääks ainsale Nõkku pööravale ristmikule (nn Meeri ristmikule) ja kogu Nõo alevikule väga suur liikluskooormus, pikeneks põhjendamatult paljude inimeste kodutee ning liinibussid peaksid hakkama teostama tagasipööret surnuaia juures ja läbima alevikku seega kaks korda. Selline lahendus, kus kogu Nõo valla lõunapoolsest osast on väljapääs vaid ühe liiklussõlme kaudu, ei ole meie jaoks vastuvõetav ja volikogu ning vallavalitsus hakkavad pidama läbirääkimisi Maanteeametiga.

6. Vallavalitsuse ja volikogu juhatuse informatsioon.

Vallavanem Rain Sangernebo andis ülevaate Nõo Muusikakooli tegevusest ja rääkis, milliseid üritusi ja kontserte on seal viimase aasta jooksul korraldatud. Uue direktori leidmiseks on vald välja kuulutamas konkurssi.

Vallavanem rääkis valla teede halvast olukorrast, mis kevaditi üsna tavaline. Teede tahenedes hakatakse tegelema nende olukorra parandamisega.

Ajutiselt on suletud Nõguaru raamatukogu. Hoone, kus raamatukogu seni asus, on maha müüdnud ja vald tegeleb uue koha otsimisega Nõgiaru raamatukogu jaoks.

Head uudised on, et peatselt paigaldab Omniva Nõo alevikku vallamaja juurde pakiautomaadi ja 12. mail avatakse Tõraveres kosmoseteemaline atraktsioonide park.

Eelarvekomisjoni esimees Mart Raudsaar rääkis Heino Prosti muuseumi olukorrast. Muuseumisse on kogutud palju vanatehnikat, mida mujal enam alles pole. Muuseum soovib teha koostööd vallaga, et arutada edasisi võimalusi ja jõuda ühisele arusaamisele muuseumi edaspidiseks arendamiseks ja hinnalise kogu säilitamiseks.

Volikogule tutvustati õpilaste valmistatud teadetetahvlite makette. Neid oli palju ja põnevaid ning vallaelukomisjon valis välja kolm parimat, mida Nõo vald võiks kasutada. Mitmes külas pole praegu teadetetahvlit ja seoses uue Coopi kaupluse rajamisega pole ka keset alevit poe ees seda enam olemas.

7. Kohalalgatatud küsimused.

Istungi juhataja andis teada, et enne järgmist istungit 17. mail toimub volikogu liikmete külskäik Heino Prosti muuseumisse. Istung toimub Nõo Põhikoolis.

Suurjäätmete üleandmine

Suuremõõtmeliste jäätmete üleandmine on kõigile Nõo valla jäätmevaldajatele tasuta.

Üleandmiseks tuleb esitada Ragn-Sells AS-le tellimus telefonil 60 60 439 või meili teel ragnsells.com ning leppida kokku jäätmete äraviimise koht. Jäätmete vedu toimub iga kuu viimasel neljapäeval. Suurjäätmed on tavajäätmed, mis oma kuju või suuruse tõttu ei mahu jäätmete kogumismahutisse või on ohtlikud jäätmeveokile. Sellisteks jäätmeteks on näiteks diivanid, laud, toolid, kardinapuud, madratsid, vaibad. Suurjäätmete hulka ei kuulu ehitus- ja lammutusjäätmed ning probleemtooted (koduelektroonika, akud, rehvid jms). Suurjäätmete vedu saab tellida vastavalt vajadusele.

Nõo Vallavalitsuse telefonid ja vastuvõtuajad			
Kantselei	513 9123	Maasakonna juhataja	745 5504
Kantselei, vallavanem	745 5108	Maasakond	745 5434
Vallasekretär	745 5303	Keskkonnaosakond	745 5332
Elanikeregister	745 5335	Finantsjuht	745 5002
Sotsiaalosakonna juhataja	745 5475	Raamatupidamine	
Sotsiaalosakond	745 5004		745 5360, 745 5003
Vastuvõtuajad: T kl 9–12 ja 13–16; R kl 9–12			
Vallavolikogu esimehe vastuvõtuaeg teisipäeval kl 15.15–16.00 vallamajas.			

vallavalitsuses

Vallavalitsuse tegevusest aprillikuul

Vallavalitsuse istungitel anti välja korraldusi vallavalitsuse pädevuses olevates küsimustes ja korraldati muid vallaelu küsimusi.

Istungite protokollid ja avalikustamisele kuuluvad korraldused on avatavad Nõo valla veebilehel aadressiga www.nvv.ee.

Ehitusküsimustes

otsustati

— anda ehitusload:

- * Nõo alevikus Oja tn 12 asuva ehitise ümberehitamiseks,
- * Luke külas asuvala Hermela kinnistule puurkaevu rajamiseks,
- * Luke külas asuvala Hermela kinnistule üksikelamu püstitamiseks,
- * Nõo alevikus Kuuse tn 3 kinnistul asuva ehitise ümberehitamiseks ja laiendamiseks.

Maaküsimustes otsustati

— tunnistada kehtetuks Nõo Vallavalitsuse 8. veebruari 2018 korraldused nr 46 ja 47 „Kinnisasjale Nõo valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmise taotlemine“;

— määrata Nõo vallas Luke külas asuva Põllula katastriüksuse maa maksustamishind;

— kehtestada Tartu Maakorralduse OÜ poolt koostatud Nõo vallas Nõo alevikus asuva Liivamäe katastriüksuse ja selle lähiala detailplaneering;

— taotleda Nõo vallas Nõo alevikus asuvala 22154 Aiamaa–Nõo tee T3 kinnisasjale Nõo valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist;

— taotleda Nõo vallas Järiste külas asuvala 22154 Aiamaa–Nõo tee

kinnisasjale Nõo valla kasuks isikliku kasutusõiguse seadmist.

Keskkonnaalastes

küsimustes otsustati

— sõlmida lepingud:

- * Raian OÜ-ga Nõo alevikus kivi-sillutisega alade rajamiseks;
- * Veski Haldus OÜ-ga Nõo alevikus asuvate haljasalade suviseks hoolduseks (kirikuesine ja Nõo bussijaama haljasala ning Vana-Nõo tänava nurk ja Vana-Nõo ja Luke tänava nurk);
- kooskõlastada:
- * A. Lätte tn 1 kinnistule kavandatavate maasoojuspuuraukude asukoht,
- * Nõo valda Unipiha külla Lätte kinnistule rajatava puurkaevu asukoht vastavalt Virve Holteri esitatud puurkaevu asukoha kooskõlastamise taotlusele;
- mitte rahuldada olmejäätmete valdajate avaldusi korraldatud jäätmeveoga mitteliitumiseks aadressidel
- * Puraviku vkt 6, Illi küla,
- * Tootsi-Juhani, Keeri küla,
- * Laane vkt 8, Voika küla;
- lugeda korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks olmejäätmete valdajad aadressidelt

Kavandataavad teetööd 2018. aastal

2018. aasta eelarves on tegevusalale 04510 (Maanteetransport) eraldatud rahalisi vahendeid kokku 308 150 eurot.

Teetöödeks eraldatud rahast on 115 000 eurot kavandatud majandamiskuludeks (hooldus ja korrashoid) ning 193 150 eurot kapitalikuludeks ehk investeringuteks (põhivahendite soetamine ja remont).

Seoses suhteliselt tagasihoidliku talvega on käesoleval aastal talihooldusele (lume- ja libedusetõrje) ning selle seirele kulunud rahalisi vahendeid ~14 400 eurot, kuid samas tuleb arvestada ka aasta lõpukuudega, mis on veel ees. Suvisel hoolduse üks peamisi kuluartikleid on kruusateede greiderdamine. Muud suvisel hooldu-

se kulutused on planeeritud asfaltkatete remonttöödele, teeservade niitmisele, tolmutõrjele, truupeide remondile, liikluskorraldusvahendite paigaldamisele ja remondile jms.

Kapitalikulusid ehk investeringuid on kavandatud teha kruuskatatega teede katete renoveerimiseks, olemasolevate asfalt- või pinnatud katete remondiks ja katete ehituseks 2,5-kordse pindamisega. Kapitalikuludest 34 150 eurot on kavandatud Nõo-Elva jalg- ja jalgrattateede ehitamise omaosuluseks.

Teede investeringuobjektide loetelu põhineb peaaesjalikult kehtival eelarvestrateegial, milles on esitatud eraldi tabel teetööde kohta aastateks 2018–2021. Samuti arutatakse remondiobjektide üle Nõo

Puudega inimesed saavad taotleda kodu kohandamise toetust

Projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine“ tegevuse eesmärk on tagada puudega inimestele paremad elamis-, õppimis- ja töötamistingimused.

Projekti raames on võimalik kohandada eluruumi ümberehitamist nii, et puudega inimesele on loodud tema erivajadustest tulenevad spetsiifilised kohandused kui ka puudest tulenevad tavapärased ümberehitused:

- 1) liikuvusega seotud toimingute parandamiseks, sealhulgas eluruumi sissepääsu, hoone välisukse ja eluruumi vahelise käigutee, hoonesse ja selle territooriumile sissepääsu või piirde kohandamiseks,
- 2) hügieenitoimingute parandamiseks.
- 3) köögitoimingute parandamiseks.

Kohandamise liikide hulka kuulub näiteks platvormtõstuki paigaldus, laetõstuki paigaldus, ukse automaatika paigaldus, vaheplatvormita kaldtee rajamine, hoone välisukse ava kohandus, korteri välisukse ava kohandus, siseukse ava kohandus, uksekünnise paigaldus, lävepakuta ukseava kohandus, tualettruumi (pesemisruum ja WC ühes ruumis või pesemisruumi) kohandus, WC-ruumi kohandus.

Projekti käigus kohandatakse eluruumi kuni kaheksale puudega Nõo valla elanikule.

Kohandada saab Nõo vallas asuvat aastaringseks elamiseks sobivat eluruumi, mis on toetuse taotleja rahvastikujärgne ja tegelik elukoht ning on tema enda või tema pere liikme omandis, kaasomandis või kasutuses üürilepingu alusel.

Taotlus kodu kohandamise vajaduse kohta esitada hiljemalt 18. maiks 2018.

Taotluse blanketid leiab Nõo valla veebilehelt või sotsiaalosakonnast ning selle võib edastada e-postiga aadressil vald@nvv.ee, saata postiga aadressil Voika 23 Nõo alevik Tartumaa 61601 või tuua paberkanjal vallavalitsuse sotsiaalosakonda.

Sotsiaalosakond kontrollib, kas taotlus vastab projekti tingimustele ning teostab kodukülastusi taotletud kohanduse vajaduse ja selle teostamise võimalikkuse hindamiseks. Nõo vallavalitsus esitab hiljemalt 15. juuniks 2018 rakenduskäsu koondtaotluse, mille positiivse rahastamise otsuse alusel teostatakse eluruumide kohandustööd.

Rohkem infot projekti tingimuste ja taotlemise kohta e-posti aadressil liia@nvv.ee või telefoni teel 745 5475.

LIIA SIREL

sotsiaaltööspsialist

- * Nõo vald, Voika küla, Laane vkt 4 (lepinguperioodi lõpuni),
- * Vissi küla, Kuusiku vkt 5 (hooajaliselt talveperioodil).

Sotsiaalküsimustes

otsustati

- kinnitada Nõo lasteaeade Krõllaste arvud 2018./2019. õppeaastal alljärgnevalt:
- * sõimerühm Rõõmupallid (1a 6k – 3a) — 14 last,
- * sõimerühm Naerukrõllid (1a 6k – 3a) — 16 last,
- * lasteaiarühm Tõrukesed (3-aastased) — 24 last,
- * lasteaiarühm Põngerjad (4-aastased) — 24 last,
- * lasteaiarühm Kallikrõllid (5-aastased) — 24 last,
- * lasteaiarühm Särakrõllid (6-aastased) — 20 last,
- * lasteaiarühm Mängukrõllid (3- ja 6-aastased) — 24 last,
- * lasteaiarühm Mesimummid (3-, 4- ja 5-aastased) — 24 last;
- suurendada ajutiselt kuni 31.08.2018 Rõõmupallide rühma lastearvu 0,5 koha võrra;
- tasuda SA-des Nõo Hooldekodu ja Aarikes Hooldekeskus üldhooldusteenusel viibivate Nõo valla elanike eest osaline hoolduskulude maksumus summas, mis jääb puudu hooldatavate oma sissetulekutest (pensionist).

Üldküsimustes otsustati

- kuulutada välja konkurss „Nõo valla Omaalgatuse Fondist rahalise toetuse taotlemine“ (täna sekk tulemused kinnitatud);
- kinnitada väljapoole Nõo valda makstava huvitegevuse rahasta-

misel piirmäärat suuruseks 200 € ühe huvitegevuses osaleja kohta aastas, s.o ükskorda (100 €) eurot poolaastas. Toetust makstakse vastava taotluse esitanud teenusepakkujatele;

- määrata riigieelarvest eraldatud vahenditest makstava matuse- toetuse suuruseks 250 eurot ja valla- eelarvest makstava matusetootuse osa suuruseks 200 eurot;
- kehtestada Nõo valla kriisikomisjoni põhimäärus;
- teha muudatus määruses „Nõo Muusikakooli õppetasu kehtestamine“. Muudatus viidi sisse määruse täpsustamiseks, et osed üheselt mõistetak, et suvekuude eest õppetasu ei võeta;
- anda avaliku ürituse korraldamise load:

* MTÜ-le Peedu Jooksuselts 26. mail 2018 ajavahemikul 10.00 kuni 16.00 Elva maastikukaitsealal Vapramäe sihtkaitsevööndis Elva Metsajooksude Vapramäe Jooksu korraldamiseks,

* MTÜ-le Meeri Küla Arendamise Selts 31. mail 2018 ajavahemikul 11.00 kuni 17.00 korraldada Meeri külas Kivistiku kinnistul liiklusohutusalane õppe- ja perepäev „Ohutult suvele vastu“,

* MTÜ-le Meeri Küla Arendamise Selts Meeri Külapäeva korraldamiseks 7. juulil 2018 kella 19.00-st kuni 8. juulil 2018 kella 02.00-ni.

AIRA LAUL
vallasekretär

siooniga hoolduskihi puudumine. Kruuskatete uuendamist on ette nähtud Nõgiaru-Keeri teel Nõgiaru ja Keeri külates, Voika-Viilupi teel Voika külas, Tagametsa teel Meeri külas, Pärna tänava lõpuosal Nõo alevikus. Võimalik, et seoses kevadiste rohkete külmakergetega tuleb remondiobjektides teha mõningaid muudatusi või lülitada remondiobjektide loetelu täiendavaid teid või teelõike.

AARNE TIMM
maasakonna juhataja

pane tähele!

Pakendikott — lihtne viis käituda keskkonnasõbralikult

Kõikidel Nõo aleviku eramajadel on võimalus liituda väga mugava pakendijäätmete kogumislahendusega — pakendikotiteenusega. Teenus on TASUTA. Kulud kannab Tootjavastutusorganisatsioon OÜ (TVO), kes kasutab selleks pakendatud kaupade maaletoojate ja tootjate poolt makstud teenustasudest saadud raha.

Pakendikoti teenus sisaldab ühte kollast 150-liitrist kilekotti, millesse võib panna kartongist, plastist, klaasist ning metallist puhtaid pakendijäätmeid (jogurtitopsid, konservikarbid, plastmassist pudelid, klaasist pudelid, klaaspurgid, mahla- ja veinipakid jne).

Pakendikoti äravedu toimub ühel konkreetsel nädalapäeval iga 28 päeva tagant, vajadusel ka harvem.

Teenusega saab tutvuda ja liitumisankeedi täita TVO kodulehel <http://www.tvoo.ee/elanikele/eramajale>.

Lisaküsimustega võta julgesti ühendust e-maili (info@tvoo.ee) või telefoni (681 1481) teel.

JÄÄTMEJAAM Turu tn 49, Tartu

Avatud E–R 10–18 ja L–P 10–16

Tartu linnas Turu tn 49 asuvas jäätmejaamas võetakse **Nõo valla elanikelt tasuta vastu ohtlike jäätmeid** (akud, patareid, värvi- ja ravimijäätmed, päevavalguslambid jms), **suurjäätmeid, elektroonikajäätmeid** (külmikud, telerid jms), **vanametalli, vanapaberit, plasti, pakendijäätmeid, töötlemata puitu**.

Tasu eest võetakse elanikelt vastu biolagunevaid aiajäätmeid (0,6 €/t), ehitusjäätmeid ja klaasi (48 €/t), bioloogiliselt mittelagunevaid aia- ja haljastusjäätmeid (48 €/t), tekstiili (0,18 €/t) ning eterniiti (120 €/t).

Täiendav info jäätmejaama telefonil 742 1398 või 524 1544.

pane tähele!

Nõo vabatahtlikud päästjad Lauri Kask, Andres Nuuter, Kristjan Kroll Elvas emakomandol külas.

Nõo Priitahtlik Päästeselts hindab ennetustegevust kodude ohutusel

MTÜ Nõo Priitahtlik Päästeselts on tegutsenud juba terve aasta (registreeritud 24.03.2017.a).

Oleme püüdnud Nõo valla inimeste turvalisusele kaasa aidata. Liikmeid seltsis on 10, neist neli naist ja kuus meest. Suur au on tõdeda, et neist kaks on elukutselised päästjad ja üks häirekeskuse töötaja. Kõik ülejäänud vabatahtlikud päästjad läbisid 2016. aastal 1. ja 2. astme vabatahtliku päästja koolitused ja eksamid. Ükski pritsauto ei sõida ilma juhita ja et juhid oleksid tasemel, selleks sooritasid kolm meest edukalt alarmsõidukijuhi koolituskursuse. Seltsile kuulub kaks tuletõrjeautot — alarmsõiduk Scania esmase registreerimisega 1973 ja alarmsõiduk Volvo (paakauto) 1979. Tõepoolest üsnagi eakad sõidukid ja vajavad palju hoolt.

Seltsi igapäevategevus toimub Nõo alevikus Voika 12 asuval kinnistul — katlamajahoones asuvates olmeruumides. 2017. aasta „Tee-me ära!“ talgupäeval paigaldasime ukse, mida varem ei olnud. Kuna katus oli üsnagi katki, tuli ka see kiiremas korras korda teha. Mittekasutatavast masuudi pumbamajast sai garaaz. Projektitaotlusega soetasime garaažile sobilikku voldikukse ja tublid vabatahtlikud lõikasid välja mittevajaliku torustiku. Korrastatav garaaz loodetakse peagi heakorda saada, kus hoitakse päästetehnikat ja tagatakse päästetehnika probleemideta väljasõit õnnetuskohtadele.

Meie seltsi tegevuse eesmärkideks on oma liikmete kaudu jõudude ning vahendite kaasamine, ohuolukordade ennetamine, elanikkonnale ohutuslase selgitustöö tegemine, vajadusel kutseliste päästjate abistamine päästetöödel jne.

Koostöös Nõo vallavalitusega oleme selle lühikese perioodi jooksul erinevaid üritusi ja tegevusi organiseerinud. Nõo Priitahtliku päästeseltsiga koos tegutseb aktiivselt Nõo Päästeala Noortering, mille eesmärgiks on tõsta noorte kodanike teadlikkust ohutusest. Ohutusteadmised ei tule iseenesest. Need peavad olema osa inimeseks kasvamisel (tähtis on vanemate panus, lisaks lasteade, kool). On oluline õppida nägema ja õigesti hindama neid ohtusid, mis meid ümbritsevad.

Me soovime aidata inimestel oma kodu ohutumaks muuta. Kodunõustamiste käigus koos omanikuga vaadatakse üle küttekolded, küttematerjali ladustamine, elektrisüsteemid ja nende turvalisus, suitsu- ja vingugaasiandurid. Päästeseltsi poolt läbiviidud kodunõustamisel tuleb kontrollijal ette näidata pildiga vabatahtliku päästja dokument. Omanikul on võimalus kodunõustamise läbiviijaid kontrollida töötõendi numbri alusel, helistades numbrile 1524. Üldjuhul viiakse kodude tuleohutussalaseid nõustamisi läbi päevasel ajal kell 10.00–20.00. Nõustamisi tehakse kogu aasta vältel, enam külmal perioodil ja vähem suveperioodil.

Oleme tänulikud inimestele, kes on kutsunud meid oma kodudesse ennetustööd tegema. Seltsi eesmärk ongi, et meie valla elanike kodud oleksid turvalised. Et ükski kuri ei tuleks kimbutama. Kui siiski, siis teab meie valla inimene, kuidas õigesti käituda. Suvi on kohe kätte jõudmas. Lapselapsed ja teised külalised on kohale saabumas. Seetõttu palume üle vaadata kõik veesilmad. Paneme südamele kontrollida üle ka kõik lahtised kaevud. Väga tähtis on teada oma õiget aadressi, seda saab kontrollida Maa-ameti koduleheküljelt. Vähemtähtis ei ole ka abi saamiseks täpne teejuhatamine.

Täna sel päeval tegutseme ennetustöödega. Päästesündmustele reageerimist ei saa lubada varem, kui on korda saanud selleks vajalik komandohoone ja tulekustutusauto.

Tule Nõo Priitahtlike Päästeseltsi liikmeks või toetajaks! Kui sa soovid toetada meie tegevusi rahaliselt, saad seda teha annetusena pangaülekandegaga:

Nõo Priitahtlik Päästeselts EE032200221066503003
Kogutud raha plaanime kasutada komandohoone ehitamisel ja päästetehnika korrastamisel.

Igaühe kaasabil kogukond turvalisemaks!

KADI SARAPUU

Nõo Priitahtliku Päästeseltsi juhatuse liige
noopaaste@mail.ee

Aiamaa külla on rajatud moodne mesinduskompleks

Ettevõtjaks ei sünnita, selleks saadakse. Ja läheb aega vähem või rohkem — kui huvi, kogemused ja taustajõud on piisavad, võib ühel heal päeval nentida, et sellest mehest või naisest on sirgunud tubli ettevõtja ja et tema tegemised lähivad järjest ülesmäge.

Juba mitmeid aastaid on Aiamaa külas toimetanud Tullide perekond, kes on tuntud mesinikud ja kes oma mett turustavad nii Eestis kui ka Jaapanis, Malaisias jm.

Tegemist on perefirmaga, kus isa Jaanus (51) Tulli juhtimisel tegutseb Kambja vallas paiknev Meveda OÜ (asutatud 1996), mille põhitegevuseks on mee pakendamine ja turustamine jm.

Aiamaa külas Heinalaari kinnistul asub suur 1300-ruutmeetrine tootmishoone. Siin tegutseb juba kuuendat aastat OÜ Kumalane ja selle juhiks on Jaanus Tulli poeg Taavi (29), kes ise elab Tartus.

Taavi Tull oli lahkesti nõus valla-lehele oma valdusi näitama ja ka valgustama, kuidas temast sai mesinik.

Töö efektiivsus tänu uuele vurritamislíiniile

Suur uhke tootmishoone sai valmis 2016. aasta lõpuks. Majandiaegselt asus siin suur laut.

„Me tegutsesime vanades hoonetes juba 2012. aastast, mesilased tõime siia kaks aastat varem. Uue hoone koos sisseseadega saime tänu Euroopa Liidu toetusfondide rahale, ilma selle abita ei oleks olnud mõeldavgi nii suurelt ette võtta.“

Tootmishoones on vaikus, sest on puhkepäev. Esimeses suures laoruumis seisid vrnastatult uued mesilastarude korpused, millest tarusid (torne) komplekteeritakse. Eraldi seisid suured sinised ja hallid tünnid, mis mahutavad 180–300 kg mett.

Kõrvalasuvas väiksemas vurritamisruumis seisis meevurritamislíin koos vurriga.

„Oleme oma vurrilíini üle väga uhked, selliseid on väga vähestel mesinikel,“ kommenteeris Taavi. Hangiti see vóárt aparat Soomest.

Vurritamislíini otsas seisab tavaliselt töötaja, kes veel vahaga kaetud kärje líinile asetab. Selgub, et ühes minutis on võimalik lahti kaanetada kuni 12 kärje. Kärjed puhastatakse vahast enne vurrile jõudmist.

Vurrist omakorda suunatakse mesi voolikute kaudu suurde nõusse,

mis mahutab kuni 6 tonni mett. Selitusnõus mesi settib ja puhas mesi suunatakse lõpuks vaatidesse, mis ootavad pakendamisse saatmist.

Suures hoones on eraldi ka olmeruumid koos söögi- ja dušinurgaga. Eelmisel aastal püstitati õue ka kaks välimajakest kaugemalt tulnud suvetöölíistele (Lätist, Põhja-Eestist).

Kevad-sügishooajal on siin töö tavaliselt 5–8 inimest.

„Meie mesinikud on kõik väljastpoolt Nõod, inimesed on kokku tulnud üle vabariigi.“

Mesilaste abil põllukultuuride kvaliteeti parandama

Taavi teeb ringkäigu ka kahes mesitarude grupis. Suure tootmishoone kõrval tuulevarjulisel madalamal platsil on erineva kõrgusega tarud. Siin kasvatatakse itaalia rassi mesilasemasid ja nad on mõeldud eelkõige oma mesila tarbeks.

Kaugemal raudtee ääres on koha leidnud kuus torni mesilasi.

Taavi sõnade kohaselt toodab üks mesilaspere tavalisel saagiaastal u 55 kg mett.

„Kokku on meil umbes 1600 mesilasperet. Me oleme paigutanud neid laiali 24–48 mesilaspere kaupa kuuekümnnes erinevas paigas Tartumaal, Valgamaal ja 2017. aastast ka Jõgevamaal Sadala Agro OÜ ja Perevara AS-i maadel.

Me teeme koostööd paljude maaomanike ja põllumeestega, kes on keskkonnateadliku suhtumisega ja annavad võimaluse oma aia- ja põllukultuuride lígi tarud üles seada. Kasu on siin kahepoolne: meie mesilased saavad korjata mett põllukultuuridelt, põllumehed saavad aga tänu tolmeldamisele rikkalikuma saagi.

Näiteks maasikakasvataja Valdis Kaskema on väga soosinud mesitarude olemasolu: mesilaste lendlemine ja maasikate tolmeldamine on andnud parema tulemuse tervemate ja kvaliteetsemate marjade näol. Ka kohalik põllumees Igor Bussov hindab mesilaste tähtsust rapsi ja teiste kultuuride kasvatamisel: tolmeldatud raps annab suurema seemne, kus on rohkem õli.“

Nii paljusid tarusid annab ikka hooldada.

„Me käime vähemalt kord kahe nädala jooksul kõik kohad läbi, et

Taavi Tull uue vurritamislíini juures. Foto: MILVI PENSA

probleeme ennetada.“

Üheks probleemiks on pereheitemine ehk sülemite jagunemine.

„See võib toimuda mai lõpus, juunis, siis peab rohkem valvel olema.“

Taavi ise hindab üheks levinumaks probleemiks parasitíidest tingitud kahjustusi, mille tagajärjel mesilased hukkuvad.

„Siis peaks mesinik ikka kõigepealt peeglisse vaatama ja endalt küsima, mida ma tegemata jätsin.“

Põllumeeste poolt taimekaitsevahenditega põldude töötlemist peab ta hädavajalikuks.

„Põllupidajad peavad ju ka oma saaki kaitsma. Töödeldes põllukultuure turule lubatud taimekaitsevahenditega lubatud ajal, on ka mesinik rahul.“

Isa jälgedes ja koos isaga

Taavi noorusele vaatamata on tegu juba staažika mesinikuga, kes on väljaõppe saanud oma isalt. Nii et tegu on mesinike dünastiaga, võiks öelda. Isa Jaanus Tull tegeleb ka mesinike kutseõppega.

„Isa hakkas mesilastega tegelema 1984. aastal. Teismeeast peale olin ikka suviti isa kõrval abiks. 17-aastaselt sain võimaluse minna Rootsi isa tuttava mesiniku juurde abimesinikuks. Töötasin seal 2006. aasta suvel kolm kuud, minu kuupalk oli 15 000 krooni, see oli suur raha. Selles tootmises oli toona 450 mesilasperet. Tagasi tulles hakkasidki paljud mõtted idanema ja hakkasime isaga uusi plaane pidama.“

Seega on Taavi kujunemine olnud üpris sirgjooneline ja ta on teadlikult oma valikuid teinud.

„Mesinikud peavadki olema noored ja tugevad. Meie töös on vaja füüsilist vastupidamist. Ja ega ma ju üks ei ole, pere on kõrval!“

Taavi on lõpetanud Tartu Karlova Gümnaasiumi ja Maaülikooli ettevõtluse alal. Tema diplomitöö oligi tehnoloogilise investeerimise olulisusest mesinduses.

„Masinate rakendamine mesindamisel tõstab oluliselt töö efektiivsust ja kergendab koormust.“

Eelmisel aastal muretseti tõstuk tarude transportimiseks ühest maakonnast teise. „Transportimine on nüüd hulga muretum.“

Taavi naudib oma tööd ja planeerib juba uusi tegevusi.

„Ma olen nagu Hunt Kriimsilm, kellel üheksa ametit! Suvel olen ma mesinik, talvel turundan.“

Kindlasti peab ennast täiendama, uurima, mida mujal maailmas tehakse, olema asjadega kursis. Ainult nii on võimalik konkurentsís püsida. Seame endile igaks uueks aastaks eesmärgi ja hakkame seda siis ellu viima.“

Vallarahvale on Taavil ka teadaanne.

„Suveperioodil vajame alati lisa-tööjõudu mee vurritamiseks. Väljaõpet organiseerime kohapeal. Kui kellelgi on huvi mesilas töötamise vastu ja soov meie juures lisaraha teenida, siis Kumalane OÜ ootab teid!“

MILVI PENSA

Kasside-koerte marutaudi-vastane vaktsineerimine on kohustuslik ning vajalik

Sellel kevadel täitub Eestil neli aastat ametlikult marutaudivabaks riigiks saamisest. Hoolimata sellest, et tegu on haru uudisega, on olukorral ka oma varjukülg.

Viimaste aastate riiklik lemmikloomade vaktsineerimise statistika kõneleb üsna selgelt, et loomaomanikud on pannud võrdusmärgi riigi marutaudivabaduse ning võimaluse vahele jätta oma lemmikloom marutaudi vastu vaktsineerimata. Loomatauditõrje seaduse kohaselt on omanikul kohustus lasta oma lemmikloomale regulaarselt teha marutaudivastane vaktsiiníisüst. See seadusepügal ei ole ajale jalgu jäänud.

Kahjuks ei ole nakkushaigusevabadus kunagi miski, mis on iseenesestmõistetav. Eriti vähepüsivaks võib osutuda eeldus jääda selles surmavaimast nakkushaigusest kestvalt puutumata põhjusel, et marutaudi võivad nakatuda kõik loomaliigid. Lisaks tuleb arvestada, et haigus-tekitaja põhilisteks laialikandjateks Euroopa regioonis on metsloomad, täpsemalt rebased ja kärhrikud, kellel pole riigipiirist sooja ega külma. Eesti vahetus naaberriigis, Venemaal, on haigustekitaja laialt levinud. Marutaudist põhjustatud surmajuhtumid on piiri taga loomade hulgas tavapärased ning surmajuhtumid inimeste hulgas ei ole haruldased. Globaliseeruv maailmas reisi-

vad inimesed pidevalt ühest riigist teise, sealhulgas ka loomaomanikud, kes reisivad koos lemmikloomadega. Harvad ei olukorrad, kus lemmikloom võetakse endale kas plaanilt või vahel ka spontaanselt võõrast riigist. Nõuetekohaselt marutaudi vastu vaktsineerimata ning haigestunud lemmikloomaga on samuti võimalik haigus pikkade vahemaade tagant Eestisse sisse tuua ning seda on mitmes riigis ka juhtunud. Marutaud on haigus, mis on endiselt kõikidel mandritel levinud, nakkusest on puutumata vaid Austraalia. Seega tegelikkuses on meie riigi marutaudivabadus väga habras.

Marutaud on nakkusohklik ning ühtviisi surmav nii inimestele kui loomadele. Haigusesse nakatutakse peamiselt haige looma hammustuse tagajärjel, kui sülg satub haava. Viiruse ülekanne võib toimuda ka siis, kui haige looma sülg satub silma, ninna, suhu või värskele haavale. Nakatunud loom võib ise veel silmnähtavalt haige olemata nakatada suurt hulka inimesi või loomi, sest looma sülg võib haigust põhjustav viirus esineda üldjuhul neli kuni 10 päeva, vahel isegi kuni kaks nädalat enne, kui haigusnähud ilmnevad. Maailmas sureb iga päev sadu inimesi marutaudi, kusjuures ~95% juhtudest saadi nakkus koeralt.

Seega on näiliselt lihtne otsus

KOERTE JA KASSIDE
VAKTSINEERIMINE MARUTAUDI VASTU
5. juunil 2018

Mahlamäel	kl 9.15–9.45
Lukel	kl 10.00–10.45
Nõgiarusa	kl 11.00–11.45
Nõos	kl 12.00–13.00

(vallamaja juures)

Vaktsineerimine on kohustuslik mitte harvem kui üks kord 24 kuu jooksul. Märgitud aegadel ja kohtadel on süstimine tasuta. Kompleksvaktsiini (katk, hepatiit, parvoviirus) või kiipimise soovi korral teatada sellest eelnevalt. Koerad tuua süstimisele jalutusrihma otsas, kurjad koerad suukorviga. Kaasa vaktsineerimistunnistus või looma pass.

Nõo valla volitatud loomaarst Aivar Lastik, tel 513 6245.

— ma jätan oma lemmikloom marutaudi vastu vaktsineerimata — seotud väga suure riskiga. Kuigi riik vaktsineerib ohustatud piirilad metsloomi regulaarselt marutaudi vastu ning jälgib lemmikloomade liikumist, on need meetmed eelkõige suunatud haiguse ennetamiseks riiklikul tasandil. Oma lemmikloom, lemmikuga kokkupuutuva lähedasi ning tuttavaid, samuti kõik teisi inimesi ja loomi saab otsestest marutaudiõhust säästa siiski vaid iga loomaomanik ise. Marutaud on küll surmav, aga täiel määral ennetatav. Haiguse ärahoidmiseks ei ole vaja teha muud, kui pöörduda loomaarsti poole ning lasta vähemalt kord kahe aasta jooksul kass või koer marutaudi vastu vaktsineerida.

- Marutaud on 99,9% surmav, kuid 100% ennetatav.
- Vaktsineerimine on ainus

kaitse marutaudi vastu!

- Vaktsineeri oma koera ja kassi regulaarselt marutaudi vastu. Tee seda vähemalt üks kord kahe aasta jooksul!
- Ära lase oma loomi hulkuma!
- Váldi kokkupuuteid võõraste kodu- ja metsloomadega.
- Ópeta lastele, et võõraid kodu- ja metsloomi ei tohi puutuda, isegi kui nad näivad sõbralikud.
- Kui sinu lemmikloom saab pu-reda, siis teavita sellest loomaarsti.
- Kui saad hammustada, pöördu kiiresti traumapunkti või perearsti poole.
- Lemmikloomaga reisimisel järgi loomadega reisimise reegleid.

ENEL NIIN

Veterinaar- ja Toiduameti marutaudivastase vaktsineerimise projektijuht

kultuurisündmus

Folgilahvka Nõo Muusikakooli ees

Mihkel Pettai folgilahvkas kaamera ees mängimas

Folgilahvka Nõos

4. ja 5. mail tuuritas mööda Lõuna-Eestit Folgilahvka, mille esimene peatus Tartu Raekoja platsilt alanud pikal teekonnal oli Nõo Muusikakooli juures. Tegemist oli Eesti rahvamuusikatööluste festivali Mooste Elohelü eelsündmusega, kus kogu bussi teeloleku jooksul kõlas muusika.

Bussi oodati suure elevusega. Akordion-, kitarr- ja flöödiõpilased ning pärimusviuldajad tegid bussi tagaosas kaamera ees muusikat, samal ajal mängiti ühes laulumänge.

Punakollases folgibussis musitseeris ka parajasti Nõo Muusikakooli külastanud kitarrist Anastasia Bardina Moskvast, kes valdab meisterlikult nii kuue- kui ka tänapäeval üsna haruldast ja vähemängitavat seitsmekelset kitarr.

Folgilahvka meeskond jagas esinejatele meeneid ja pärast vastastikuseid tänusõnu vuras rõõmsavärviline buss edasi Rõngu poole.

MARGIT KEEMAN

Nõo valla parimad laululapsed piirkondlikul lauluvõistlusel

14. aprillil toimunud Nõo valla piirkondlik lauluvõistlus lõppas käima suure piirkondlike lauluvõistluste karusselli Tartumaal.

Meie lauluvõistlusel osales 20 last kolmes eri vanusegrupis. Igast vanusegrupist pääses žürii otsusel 19. mail toimuvale maakondlikule finaali võistlusele TARTUMAA LAULULAPS 2018 edasi kaks parimat lauljat.

Nõo valda lähevad esindama:

I vanusegrupp 3–7-aastased — Marili Juhkam, Elina Eenmäe

II vanusegrupp 8–10-aastased — Anethe Marran, Eleanor Kevvää

III vanusegrupp 11–13-aastased — Ott Eenmäe, Henri Soidla

Palju õnne võitjatele!

Hoiame kõik neile finaali võistlusel põialt! Ehk on just Nõo valla laululaps üks järgmise ETV Laulukarusselli võitja!

VIIVI KÜTT

Nõo valla piirkondlikul lauluvõistlusel osalenud laululapsed

ESTER VIINALASS: „Elus tuleb alati edasi rühkida!“

Emad on väsimatud, sest nende emahing ei väsi iial. Nad ei väsi küllalt rõõmustamast, kuuldes ja teades, et lastega on ikka kõik hästi. Emad on maailma superootajad ja -muretsjad, seda küll kõnesid, külaskäike, sõnumeid jne oodates. Iga väiksemgi oma lapse meelepidamismärk on kui kallis kingitus, mis paneb ema südame kiiremini põksuma ja annab elurõõmu juurde.

Tänu sõnad on liiga tavalised. Lihtsalt ülim õnn on olla koos.

Kolm kiindumust — lapsed, loodus, loomad

Meie emadepäeva loo peakangelaseks on seekord kolme täiskasvanud lapse ema ja nelja lapselapse vanaema Ester Viinalass (64) Luke külast, kelle talu asub Luke pargi vahetus läheduses. Siin võid kasvõi iga päev parki jalutada, kuigi kodu enda avarus ja rohelus pakub samuti silmailu ja puhkevõimalus tiigi kaldal puude vilus on siinsamas käe-jala juures. Tore oli kuulda, et aias on iga lapse jaoks oma puu istutatud ja need kõik on juba soliidseks kõrgusse jõudnud.

Pereema Ester ise on oma isiku väljavalimisest üllatunud ja arvab, et ta on täiesti tavaline ema. Ta on elanud ja käitunud nende põhimõtete ja väärtuste järgi, mida ta on lapsepõlvkodust kaasa saanud ning püüdnud kasvatada ka oma lapsi töökuse ja vastastikuse austuse vaimus.

Kokkusaamine Viinalasside pool maikuu esimesel päeval oli lausa rahvarohke, kõik lapsed ja lapselapsed olid kohal.

Pereema oli kohvilauale lambalihakotlette küpsetanud ja vutimune keetnud, hea ju, kui kraam omast käest võtta. Väljas aedikus jalutas 34 lammast, nendest 10 tallekest.

Alati naerusuise ja avatud olekuga Ester Viinalassi tunnevad nii Luke kui Nõo kandi elanikud kaua. Tema aktiivne eluhoiak, töökus ja abivalmidus on kogukonnas paljudele inimestele hästi teada-tunda ja Estri antud lubadustele võib kindlalt loota.

„Kevad on minu lemmikaasta-aeg, siis on loodus jälle nii ilus ja värske!“ on Ester ise õhinat täis, kui aias ringi kõnnime. Kevadepäevaks võib Estrit ennastki pidada, nii särtsu ja nooruslikkust täis, aga sünnipäev on tal siiski novembris.

Oma eluga rahul olemist soovib ta mõtestada Virve Osila sõnade kaudu, mis räägivad, et tuleb tänulik olla iga päeva, iga võimaluse eest.

„Ükski elu ei ole täis ainult roose või roosipeenraid, elus kohtab sageli ka okkaid. Aga kõigest saab üle, tasa ja targu, kui on üksmeel ja arvestatakse üksteisega,“ väljendab Ester oma põhitõe.

Tuntud laul „Emasüda“ on Estri jaoks vägagi hingelähedane. „Üks paigake siin ilmas on...“ ümiseb ta mõtlikult ja ütleb, et tema emasüdamas on kõik tema lapsed varjul, armastatud ja hoitud.

„Olin oma vanemate ainus laps. Ma unistasin endale nii väga õde või venda. Nüüd saingi endale kolm last!“ särab Ester. Ta on tänulik saatusele, et see lasi imedel juhtuda, kõik kolm sündisid keisrilõikuga.

„Eks ma olen selline kanaematuüpi, kogu aeg muretsen ja pean nendega pidevalt ühendust!“ ei varjagi ta oma põhjalikkust.

Estri enda sõnade kohaselt ei ole tema elu kaugeltki meelakummine olnud, juba varajasest lapseast saati on tulnud palju ränka tööd teha, muresid — küll tööalaseid, küll lähedaste inimeste kaotust — üle elada. Aga see kõik ei ole Estrit muserdanud. Tema visadus ja usk elu edenemisse on aidanud jalul püsida ja hoogu jätkub veelgi.

Talukohast üleval pool kõrgendikul rohetavad rivis kuused, männid, lehised.

„Sellele krundi juurde kuuluvale alale olen ma lastega pargi rajanud. Vast kunagi tulevikus rajab keegi nendest siia endale kodu,“ on Estril ilus unistus silme ees.

Kõike olnut ja olevat on väga

Ester Viinalass laste ja lastelastega. Tagumises reas (vasakult) Kerli, Andri, Kristel ja ema Ester, ees Kerli poeg Oskar ja Kristeli lapsed Marta Marie, Kaspar ja Maria.

oluline jäädvustada ja selle nimel on Ester väga järjekindlalt tegutsenud. Kõik lapse- ja noorusepildid, aga ka laste ja lastelaste pildid on ta kogunud paljudesse albumitesse. Elutoa seinu katavad paljud suguvõsapildid. Hoolsalt on ta kogunud andmeid Viinalasside sugupuu kohta. Ja arvutisest on ta sisse toksinud oma lapse- ja noorpõlvemälestused. „Millalgi, kui nad soovivad, võivad nad tutvuda,“ on emal laste jaoks memuaarid talle.

Setomaa–Võrumaa juured kanduvad edasi

Estri emapoolsed juured ulatuvad Setomaale. Tema ema Anastassia oli 14-aastane, kui ta kodunt lahkus ja hakkas siinpool piiri taludes leiba teenima.

Võrumaal Loosu külas Tanno talus, kuulsa pillimeistri August Teppo naabruses, saidki kokku ema Anastassia ja isa Kalju. Eakas pererahvas kirjutas talu hiljem nende nimele. 1953. aastal sündis siin ka nende ainus tütar Ester. Ema ja isa läksid küll aastate pärast lahku ja isa asus elama Tanno talu lähedusse. Aga ta ei õelnud kunagi oma abist ära, kui vaja läks. Ester on väga lähedane ema poolõe Mildega. Milde on jaganud Estrile kogu elu olulisi õpetussõnu, millest Ester alati lugu on pidanud. Milde ema Kati oli Estrile vanaema eest.

„Abikaasa suguvõsaga oleme rohkem kokku kasvanud ja käime tänaseni läbi. Aga seto vere tukse löi kohe välja, kui Ilolanga kuulust nägin, ja olin esimeste hulgas, kes Mariaga ühendust võttis,“ kuulutab Ester. Ta on viis aastat aktiivselt kõigist Nõo setoseltsi tegemistest osa võtnud.

Maatöö on Estril lapsest saati selge. „Viieaastasena lüpsin esimest korda lehma. Söötsin loomi, panime heina kokku.“

Oma lapsepõlvkodu aegu meenutab Ester heldimusega. „Ema oli hoolitsev, meil oli alati toit laul. Ja väike magus pandi alati kaasa.“

Vanaemaga, kes ka Setomaalt tütre juurde oli kolinud, käis Ester tihti kirikus. Lapsepõlvkodus austati jumalat. Pühaduse aluseid on Estri enda peres edasi kantud, kõik nende kolm last on ristitud.

Koolitee kulges tookordses Väimela 8-klasises koolis. Siin tegi Ester kaasa rahvatantsurühmas, esines ka laulupidudel ja tunneb uhkust, et on saanud lausa Kai Leete enda juhendamise all tantsida.

Väimela Näidissovhoostehnikumis omandas ta zootehnika eriala.

„Tollal suhtuti praktikasse väga tõsiselt, meil, õpilastel, lasus suur füüsiline koormus: võtsime poegimisi vastu, kastreerisime sigu, andsime laudas silo ette jne.“

Koolisuunamise järgi oleks Ester pidanud koha vastu võtma ühes Peipsi-äärses majandis. Ester soovis aga töötada kodukandis Võrumaal ja keeruliste keerdkäikude tulemusel suunati ta lõpuks 1973. aastal Nõo sovhoosi, kus ta sai seleksionääri assistendiks Lukel. Estril on pisarad silmas, kui ta tänumeeles meenutab oma kahte juhendajat: „Esimene oli Aino Toom, kes suhtus minusse väga emalikult, olin ju toona alles 19-aastane ja kogenematu. Pean Ainot siiani oma teiseks emaks. Ja Nõgiaru praktikapäevilt ning hiljem kolleegina hindan väga Elvi Kokka, kes samuti oli väga toetav ja kes alati oskas leida sobiva killu, et kõikidel tuju tõuseks.“

Elus tuleb alati edasi rühkida!

Kõik saab alguse pesapunumistest.

Ester ja Aarne (64) said esimest korda kokku tantsupõrandal Nõgiaru komsomolipeol 1974. aasta sügisel. „Ta oli nii nunn poiss!“ muheleb Ester veel tagantjärelegi. Armumine tuli 1975. aasta kevadel sirelite õitsemise aegu.

Aarne vanemad kolisid Lukele Puhjast, kui Aarne oli kolmeaastane.

1976. aasta märtsis kolisid noored oma koju „Mustamäele“ Lukel, kuhu majand oli kahele töökalale noorele korteri eraldanud. Ja juunikuus peeti maha ka pulmapidu.

Aarne on tehnikat ja masinate mees, eluaeg traktorite peal töötanud, ta on lõpetanud Põltsamaa kutsehariduskooli.

1981. aastal ostsid nad oma praeguse maakodu. 1988. aastal müüdi Võrumaal ema kodu ära ja ema asus nende juurde elama, ta oli majapidamises suureks abiks ja käis veel majandis tööl.

Majandi laialimineku järel 1992. aastal saabus kitsam aeg ja töökoht kadusid.

Ester on hiljem kuus aastat töötanud kommivabrikus Cautes ja lühiajaliselt Nõo hooldekodus. Tervelt kümme aastat hoolitses ta voodihaige ema eest, kes nüüd juba kümme aastat Nõo kalmistul puhkab.

Estri loomuses ei ole aga antud paigal püsida ja tegevusetult istuda. Ta nägi vaeva ümberõppega ning lõpetas Tartu Meditsiiniikooli sotsiaalkoolitajana ning 2011. aastal Mõdriku Lääne-Virumaa rakenduskõrgkooli sotsiaaltöö õppekava.

Alates 2005. aasta augustist töötab Ester Kammeri Kooli õpilaskodus kasvatajana. Praegu on tema hoole all üheksa 7–13-aastast erivajadusega tüdrukut, kellele ta soovib olla elutarkuste jagajaks. Millise vaimususe ja energiaga rääkis Ester kõiki-

dest toredatest ettevõtmistest, mis koolis teoksil. Lõbusad pildid andsid kujuka peegelduse, kui särtsu ja nooruslikkust täis võib olla üks pensionärist inimest! Estri puhul küll aastad ei loe!

Järelduskasv on emale-isale uhkuseks!

Nüüd aga saame lähemalt tutvuda kolme laheda noore inimesega, kellesse Ester ja Aarne on istutanud sügava kodu- ja vanematearmastuse ja aktiivse ellusuhtumise.

Tütar Kristel (41) elab oma perega Kastre vallas. Ta on omandanud juristi magistrikraadi ja ta töötab Riigikohtus peaspetsialistina. Tema abikaasa Mati Möller töötab Tartumaa Päästekomando operatiivkorrapidajana, on Kastre vallavolikogu esimees ja Melliste külanem. Neil on kolm last: Maria (12), Kaspar (9), Marta Marie (2). Kristel osaleb aktiivselt kogukondliku elu arendamisel. 2017. aastal pälvis ta Tartumaa Aasta ema tiitli.

Tütar Kerli (36) elab abikaasa Ennuga ja nende poja Oskariga (10) vanematekodus. Kodu pesa on rajatud maja teisele korrusele. Kerlil on kaks haridust — maastikuarhitekti magistrikraad ja eelkooliealiste laste õpetaja. Ta töötab Nõgiaru lasteaias lasteaiata õpetajana. Põhitöö kõrvalt teostab ta end ka maastikuarhitektina.

Poeg Andri (33) elab koos abikaasa Liisiga Tartus. Andri on lõpetanud kunstikooli, kutsehariduskeskuse ja Viljandi kultuuriakadeemia ning töötab Kambja vallas Reola kultuurimaja juhina. Tema suur kutsumus on harastusteatr. Tema näitlejameisterlikkus on laialt tuntud. Liis töötab Tartus eralasteaias õpetajana ja tegeleb nii Tõrvandis kui ka Nõos laulustuudios laste juhendamiseks.

„Meie lastetuba oli küllalt range, ema nõudis alati korda. Enne pidid kõik tööd tehtud saama, alles siis võis välja minna. Ja ega meid eriti küla peale jooksma ei lastud, õigel ajal pidid tagasi olema. Me oleme väga kokku kasvanud, meile on oluline, kuidas kellelgi läheb, tunneme alati huvi, tuleme sageli kokku.“ Nii rääkisid Estri lapsed ja nende olemusest kiirgas soe kodutunne.

Mis võib veel ühele emale suuremat rõõmu teha, kui et tema lapsed sõbralikult kokku hoiavad. „Tervist, päikest, sooja südant teile kõigile!“ andis Ester veel oma tervitused valla rahvale edasi.

Ilusat ja helget emadepäeva kõigile emadele ja vanaemadele!

MILVI PENSA

lasteaia-lood

Tervisenädal Nõo lasteaias Krõll

Nõo lasteaia Krõll lapsed armastavad väga liikumist. Õues veedetakse enamik vabast ajast ja tegevusi viiakse samuti läbi õuealal või lähiumbruses. Rühmade ja erinevate tegevmeeskondade korraldatavad kogumajaüritused eelistatakse võimalusel läbi viia õues.

Aprillikuu on südamekuu. Selle aasta südamekuu hüüdlause — Liigu kogu südamest! — pöörab rõhku liikumisele.

Tervistedendavate lasteaedade hulka kuuluv Nõo lasteaed Krõll viis lisaks igapäevastele liikumist võimaldavatele tegevustele läbi südamenädala, mis toimus 16.–20. aprillil.

Esmaspäeva hommikul kogunesid lapsed saali, et Krõlli ja tema kaaslaste juhendamisel hommikuvõimlemisest osa saada. Nädala teistel hommikutel võimeldi rühmades tervise meeskonna liikmete juhendamisel.

Teisipäeval — õuesõppe päeval — sadas vihma, aga meie lapsed pole suhkruks. Ilmale vastav riietus andis kõigile võimaluse õppetöös osalemiseks. Õpetajate ettevalmistatud tegevused meeldisid lastele. Rõõmsate nägudega lapsi sibus terrasil ja hoovis.

Rannapidu toimus Nõo Rannahallis kolmapäeval. Paljudele oli see külastus esmakordne ja seetõttu tekitas kõigis suurt elevust. Tantsisime limbot, kaevasime, kuhjasime, otsisime, mängisime pallidega, jooksisime, peitsime ja lohistasime jalgu ja natuke loopisime ka seda liiva.

Nädala neljandal päeval looklesid turvavestides lapsed ja õpetajad ravis lasteaia väravatest välja. Eesmärgiks oli Nõo aleviku avastamine. Retkel tehtud piltidest ja kirjeldustest valmisid postrid, et kõik saaksid osa läbitud teest ja paikadest.

Krõllipere rannapeol Nõo Rannahallis

Südamenädala lõpetuseks toimus traditsiooniks kujunenud kogupereüritus Krõllijooks ümber Vesikijärve.

Lasteaia töötajad said liikuda tantsuklubi Triiniks treeneri Kerttu tantsutrennis ladina rütmide järgi. Reedel valmistas iga rühm kamajooki, et õhtuseks jooksuks jõudu koguda. Südamenädala lõpetuseks

toimus traditsiooniks kujunenud kogupereüritus Krõllijooks ümber Vesikijärve juba kolmandat korda. Tagasiside lastelt oli väga rõõmustav. Neile meeldis igal hommikul võimelda, avastada uusi kohti oma kodukohas, mölata katusealuses liivarannas, ise

valmistada kama ja kogu perega ümber järve joosta.

ENDLA AAV

Nõo lasteaed Krõll tervishoiutöötaja

Valla lasteaedade ühine spordipäev Nõos

Nõo valla lasteaiaid mõtlesid, et võiks teha koos midagi toredat. Nii otsustatigi, et teeme ühise spordipäeva. Sellel aastal said valla lasteaiaid kokku Nõos. Kokku tuli sportima 108 last (7 Lukelt, 7 Nõgiarust, 10 Tõraverest, 84 Nõost). Seekord otsustasime, et spordipäeval osalevad vanemate rühmade lapsed.

Igal lapsel oli kaelas kaart, kuhu märgiti viie ala tulemused. Lapsed pidid jooksmas 30 m, viskama täpsust rõngasse, hüppama paigalt kaugushüpet, viskama palli ning jooksmas osavusjooksu.

Päev oli tore ja laste silmad särasid. Väga vahva oli koos teiste Nõo valla lasteaedadega koos sporti teha!

Nõo valla lasteaiaid ühisel spordipäeval Nõos

Nõo Põhikoolis

Aprill tõi stiilinädala

16.–20. aprillini peeti koolis kevadist stiilinädalat, mis päädis koolivaheajale minekuga. Õpilasesinduse liikmed loendasid igal päeval klassides käies osavõtuprotsenti ning kooliaasta lõpus auhindame ka aktiivsemat klassi. Esmaspäeval tuli kooli tulla ülivärviliselt, mis tähendas, et enda külge tuli riputada võimalikult palju erinevaid värvitoone. Teisipäeval sai riietuda sõbraga ühtemoodi, sest oli kaksikute ja mitmikute päev. Kuna käimas on Eesti juubeliaasta, siis sai kolmapäevaseks riietusstiiliks valitud sinimustvalge, mida ka palju kooli peal liikumas näha oli. Neljapäev oli aga libastiili ehk stiilivaba päev, kus riietuda tuli võimalikult maitsetult ja panna selga üksteisega mittesobivaid riideid. Et reede oli viimane koolipäev enne koolivaheaega, sai selle päeva stiiliks valitud roosa. Ning nii viisi stiilselt läbi nädala mindigi roosa reedega koolivaheajale vastu.

REEMET RUUBEN
Nõo Põhikooli
huvijuht

Stiilinädalal tuli iga päev erinevat stiili riideid kanda.

noortekeskuses

Nõo noortekeskuse noored Lukel akrobaatika- ja slackline-töötoas koos oma juhendajate Tauri Vahesaare, Verner Mägi ja Alo Veenperega.

Koolivaheaja tegemised noortekeskuses

Sellel aastal oli kevadpoolaastal koolivaheaegu lausa kaks — seda vahvam, rohkem põnevaid tegevusi sai ette võetud.

Koolivaheaega alustasime väikese kevadpuhastusega — küürisime renoveeritavates uutes ruumides põrandat ja kihutasime tolmukihi aknast välja. Nende tegemiste kohta saab rohkem lugeda noortekeskuse blogist: n6onoortekas.wordpress.com.

Veel proovisime ise tuulelohet meisterdada ja seda lennutada, kokkasime kanasuppi ja istutasime maitsetaimi ning igaüks sai endale päevalille mulda panna, et selle eest kodus edasi hoolitseda.

Neljapäeval ootas meid ees rongireis pealinna, kus seiklesime Tallinna Loomaaias ning tervitasime uusi loomalapsi.

Nädalavahetusel, 28. aprillil sõitsime noortega Lukele, et akrobaatika- ja slackline-töötoas tutvuda sealsete võimaluste ja tingimustega. Töötuba toimus kahes erinevas vanusegrupis — 10–16-aastased ja 16+ vanuses noortele. Noori juhendasid Alo Veenpere, Tauri Vahesaar ja Verner Mägi. Oli väga meeleolukas pärastlõuna ja kõigile kohaletulnutele meeldis batuudil hüppata, köie otsas rippuda, tasakaalulindil trikke teha ning muid akrobaatilisi harjutusi teha. Alo Veenpere on sinna koos sõpradega sportimiseks väga head tingimused loonud ning ei ole kade neid võimalusi teistele kasutamiseks välja pakkuma. Aitäh korraldajatele ning noortele, kes põnevast võimalusest kinni haarasid!

EGLE HĀNILANE
noorsootöötaja

Noorte Tugila tegevusest

Soovime Nõo noortele jagada teavet Noorte Tugila teenuse võimalusest.

Noorte Tugila on üle-eestiline programm. Selle eesmärk on töö kaotanud või koolist lahkunud noorte toetamine ühiskonnaellu naasmisel. Programmi veab Eesti Avatud Noortekeskuste ühendus (Eesti ANK). Täpsem info: <https://tugila.ee/>

Programmi tegevustega on seotud mitmed noortekeskused, ühena neist MTÜ Tähe Noorteklubi oma noorsootöötajatega. Meie meeskonnas on Noorte Tugila raames noori toetamas kuus noorsootöötajat. Toetame Tartumaa noori, aidates neil oma soovides selgusele jõuda — motiveerime noori, aitame neil seada eesmärgid, jagame neile infot erinevatest töö- ja haridusvõimalustest, aitame neil luua kontakte haridusasutustest, organisatsioonidest, tööandjatega jms. Seda kõike noorte jaoks tasuta.

ANNIKE TASA

Tartumaa Noorte Tugila programmi noorsootöötaja MTÜst Tähe Noorteklubi

MIDA SA PÄRISLT OMA ELUS TEHA TAHAD?

NOORSOOTÖÖTAJA MERILIN MERILIN@TAHEKLUBI.EU + 372 555 92 077

NOORSOOTÖÖTAJA ELO ELO@TAHEKLUBI.EU +372 50 83 656

WWW.TUGILA.EE

Läheme Sinust endast, Sinu oskustest, soovidest ja huvidest.

Aitame Sind sobiva töö leidmisel või hariduse omandamisel.

Aitame Sind oma teadmiste, kogemuste ja kontaktidega.

Toetame Sind väljakutsetega silmitsi seismisel.

KES MA OLEN?

MIDA VAJAD SINA?

Noortekeskuste Noorte Tugila programmi tegevustel osalevad lasteasutuste haridus- ja teadusministeeriumi ning Eesti Noorsootöökogu poolt elluviidava ESF kaasrahvatatud programmi „Tähtsateks noorte kasvatamiseks ja noorte ühiskonnas osalemiseks” raames. Noorte Tugila programmi võib olla Eesti Avatud Noortekeskuste ühendus.

Logo of the European Union, Eesti Noorsootöökogu, ANK, and Entk.

Nõo Päevakeskuses

Beebide ja väikelaste loovusringis pakume lastele positiivset eneseväljenduse kogemust, rõõmu ja mängulusti ning uusi kogemusi arenguks.

Loovtegevused beebide ja väikelastega

Alates eelmise aasta sügisest käib iga esmaspäeva hommikul Nõo päevakeskuse ruumides koos beebide ja väikelaste loovusring vanusele ca 6 kuud kuni 2 aastat. Meie tegevused on kunstipõhised ja suunatud väikeste inimeste innustamisele, julgustamisele ja neis uudishimu tekitamisele. Käeliste tegevuste eesmärk on pakkuda lastele eelkõige positiivset eneseväljenduse kogemust, rõõmu ja mängulusti ning uusi kogemusi arenguks. Väikelapse puhul ei ole eesmärgiks tulemus, oluline on protsess. Tegevuste käigus tulevad oskused ja teadmised, mis võimaldavad edasist iseseisvat tegutsemist. Beebi tegutseb kogu oma kehaga, mis aitab areneda kõikidel lihasel, tegevuse on kaasatud nii keha kui vaim. Käelised tegevused õpetavad teadmisi ümbritsevast maailmast, areneb eneseväljendusoskus, värvide ja kujundite tundmine, rütmitaju. Ühine tegutsemine koos vanemaga annab väikelapsele kindlustunde, toetab tema enesehinnangu arengut, laps muutub julgemaks, aktiivsemaks, iseseisvamaks ja otsustusvõimelisemaks.

On öeldud, et loovus areneb loova tegutsemise tagajärjel: õppides, probleeme püstitades ja neid lahendades. Teadlased on leidnud, et lapse õpiedu sõltub suuresti just tema loovusest. Beebide ja väikelastega töötades on oluline tunnetada lapse arenguvajadusi, luua huvitav ja mitmekülgne keskkond, mis stimuleeriks kõiki tema meeli: nägemist, kuulmist, puutetundlikkust, maitsmist, haistmist ja tasakaalumeelt. Iga uue oskusega maailm avarduv. Väikese lapsed õpivad maailma tundma kõikide oma meelte kaudu. Nahk on inimese suurim meeleorgan, mis on piiriks meie ja maailma vahel, on oluline, et lapsel oleks võimalus maailma katsuda, kuid ka see, et maailm puudutaks teda. Maalimine käte ja jalgadega pole mitte ainult pööraselt lõbus, vaid ka väga arendav. Erinevad materjalid stimuleerivad meeli, laps õpib omadusi polaarsuste kaudu: külm-kuum, pehme-kõva jne. Läbi loovate tegevuste areneb arusaam ruumist ja oma kohast selles. Erinevad liikumised toetavad nii üld- kui peenmotoorikat, tegevused võimaldavad õppida põhjus-tagajärg seoseid.

Meie tegevuste ja teemade valikul on olulisel kohal loodus ja aastaajad, kõik mis meie ümber parasjagu toimub. Materjali-de valiku aluseks on looduslikkus ja taaskasutatavus, naha- ja puudutussõbralikkus. Kasutatavate materjalide puhul on lähtutud lapse arengu iseärasustest ja sellest, et kõik võib suhu rännata, seega on meil mõnikord nagu pagaritöökojas. Väikelastele on oluline protsess, mitte tulemus. Arvan, et meil on huvitav ja turvaline keskkond, kus väikesed inimesed saavad vabalt katsetada ning õppida seeläbi tundma ennast ja maailma. Nüüd kevadel toimuvad meie loovustunnid veel kuni ametliku suve alguseni juunis, seega kes siiani pole julgenud või ei olnud teadlik meie vahvatest tundidest, olete oodatud uudistama!

ANNIKA PAJU-AARIKE

Loovamelu MTÜ
kontakt: loovamelu@gmail.com

Lõuna-Eesti korvpalliprojekti laagris osalenud korvpallipoisid

Nõo Korvpalliklubi uudised

Lõuna-Eesti korvpalliprojekti laagri Nõos

7.–8. aprillil toimus Nõos Lõuna-Eesti korvpalliprojekti laagri 2006 (Team Zebra) ja 2007 (Team Raidor) võistkondades osalevatele poistele ja nende treeneritele. Kokku osales kahepäevases laagris 23 mängijat, kellest seitse olid Nõo Korvpalliklubist.

Poisid magasid mattidel, aga see ei seganud kuidagi laagri edukat läbiviimist. Kahel päeval tehti üks ÜKE ja kolm korvpallitrenni. Treeninguid aitasid läbi viia TÜ Korvpallikooli treenerid Joosep Toome ja Hannes Tamm.

Esimese päeva õhtul peeti viskevõistlused Nõo Lihavürsti

auhindadele. Nõo poistest tulid auhinnalistele kohtadele Daniil Krongolm ja Romet Voore.

Laagri lõpetuseks pidasid mõlemad võistkonnad kontrollmängu BC Tartu võistkonnaga. Mõlemas mängus jäädki küll vastastele alla, aga mängud andsid hea ülevaate poiste oskustest Eesti ühtede paremate võistkondade vastu. Mängude parimad mängijad olid Aston Parol ja Taavi All.

Lõuna-Eesti Korvpalli projektis osalevad treenerid osalevad veel sellel hooajal BBBL mängudel Riias ja Siguldas.

Täname toetajaid: Nõo vald, Nõo Spordihoone, Nõo Lihavürst, A. Le Coq, Raidor, Zebra ja TÜ Korvpallikool.

2 vs 2 Tartumaa koolide võistkondadele

1. mail toimus Nõos Tartumaa koolide meistrivõistlused 1.–3. ja 4.–5. klassi poistele. Vanemas vanusegrupis osales 14 ja nooremas 11 võistkonda.

4.–5. klassi paremusjärjestus:

1. Kivilinna Kool (Erik Pärtel Kull ja Markus Mölder)
 2. Luunja Gümnaasium (Rommel Savi ja Christopher Aviste)
 3. Ülenurme Gümnaasium (Rain Liiva ja Mihkel Esnar)
 4. Tartu Hansa Kool (Robin Mäeots ja Renee Raieste)
- Parim Nõo Põhikooli võistkond oli Nõo I (Karl Hirs ja Henri

Soidla), kes jäid jagama 5. kohta.

1.–3. klassi paremusjärjestus:

1. Ülenurme Gümnaasium (Raul Liiva ja Silver Esnar)
2. Raatuse Kool (Silver Vaher ja Rando Sarapson)
3. Nõo Põhikool (Romet Voore ja Sander Urbla)
4. Tartu Erakool (Maru Pärn ja Henri Lindeberg)
5. kohta jäid jagama Nõo PK 2 (Silver Sannamees ja Joosep Tiisler) ja Nõo PK 4 (Oliver Ojaste ja Kurmo Ander Kolsar).

Üritus sai teoks tänu Tartumaa Spordiliidule, Nõo Vallale ja Nõo Spordihoonele.

RAUNO VOORE

Lõkkepõletajatest kulusüütajad panevad päästjaid muretsema

Kaunil kevadeajal sillerdavad ojaades värsked veed, linnud trillerdavad pesa ehitades laulu, looduses õilmitseb tarkamine, muutumine ja uue loomine. Rohelus võtab hoogu, kuid veel on ülekaalus põllud ja metsaalused halli kuluheinaga. Juba on platsis esimesed maainimesed või suvilatesse saabunud linnaelanikest poolmaalased. Nende soov on võimalikult kiiresti talvel kogunenud rämpsust lahti saada. Ükskõik mis ilmaga, ükskõik mis hinnaga. Süüdatud prahilõketest lendu läinud sädemetest süttib kuluhein, tõuseb leeki ning suitsu, mille sisse sattunu hing jääb kinni, kõrbevad riided ja nahk. Kulupõlengutes saab viga loomi ja inimesi, saastub õhk, hävib loodus ning leeki-de teele ette jäävad hooned. Plats puhtaks! Reedel, 13. aprillil nõudis Võrumaal Setomaa vallas Kostkova külas kulupõleng selle aasta esimese ohvri – 76-aastase Vello elu. Saatuslikud sädemed lendasid tuulega kulusse prahilõkkest, mille ta ise oli süüdanud. Vello püüdis kulutuld meeleheitlikult kustutada, kuid pingelises olukorras tabas teda raske terviserike, millesse ta hiljem haiglas suri.

Uue algusega kaasnevas puhastamiskires lõkkeid süüdates ei soovi ju keegi viga saada, teistele viga teha või loodust kahjustada. Ometi on hävitavaid kulutulekahjusid kevaditi liiga palju. Peale lõkete saavad need tihti alguse hoolimatult maha visatud suitsukonist, tikust või isegi päikse käes suuredusklasaasina toimivast pudelikõhjust. Just nii kergesti süttibki kuiv kulu. Kõige rohkem panevad Lõuna-Eesti päästjaid siiski muretsema kevadised lõkketegijad, kes oma lõkkeid ei piira ega valva

või süütavad need tuulise ilmaga. Vaatamata päästjate ennetustööle püsib kevaditi trend, et lõkkepõletamise või lahtise tule kasutamise ohutusnõuete eiramisest süttib üle 1200 maastikupõlengu. Kuivade ja tuuliste ilmade püsimisel võib väljasõitude arv kulutulekahjudele lausa kahekordistuda. Päästeameti ülesanne ohutuskultuuri eestvedajana on iga hinnaga säästa Eesti inimeste elu-, tervist ja elukeskkonda ning kustutada iga ümbrust ohustav ja keskkonda kahjustav tulekahju. Nende kustutamine nõuab aga palju päästjate jõudu ja aega.

Me kõik ootame ja soovime, et päästjad oleksid igal hetkel valmis tõttama tõsistele õnnetustele, kus on vaja inimesi päästa või et nad tegeleksid rohkem õnnetuste likvideerimisest palju kasulikumal ennetustööga. Selle soovi täitmiseks tuleb igal elanikul lõkke või lahtise tule kasutamisel ohutusnõudeid järgida ja tagada, et ei süttiks kulu. Seda nii varakevadell kulukuivamise perioodil kui suvisel põuaajal. Tuletame selleks koos meelde **lõkke tegemise ohutusnõuded**.

☐ Lõket tohib teha ainult tuulevaikse ilma või nõrga tuulega (kuni 5,4 meetrit sekundis, mil liiguvad ainult puude peenemad oksad).

☐ Lõkkekoha ümbrus tuleb puhastada põlevmaterjalist, et oleks takistatud tule levik taimestikule või turbapiinasse. Hea mõte on lõkke jaoks kaevata auk, et lõkkease põhjaks jääks tulekindel muld, savivõi liiv. Kasulik on lisaks lõkkease ümbritseva mittepõleva materjali, näiteks kividega.

☐ Lõkke tegemise ajal tuleb viibida selle juures ja valvata, et tuli

pane tähele!

ümbrusele ei leviks.

☐ Enne kui lõkkeaseme juurest lahkud, veendu, et lõke on kustunud või kustuta see ise. Uuesti süttimise vältimiseks kalla lõkkease veega üle või kata see pinnasega.

☐ Lõkke vahetus läheduses hoida käepärast esmakustutusvahendeid. Selleks sobib veega täidetud ämber, kustutusluud, tulekustuti või veega survestatud aiavoolik.

☐ Lõkkes ei tohi põletada prügi. See on tekkiva keskkonnakahju pärast seadusega keelatud.

☐ Omavalitsused on kehtestanud lõkete tegemiseks täiendavaid piiranguid. Nende kohta saate lugeda omavalitsuste heakorra või jäätmekäitluse eeskirjadest.

☐ Tuleohutusosalist lisainfot küsi päästeala infotelefonilt 1524 ja lõkkepõletamise reegleid uuri netist www.loke.ee.

Ohutusnõudeid eiranud lõkke süütajat võib päästeameti inspektor karistada kuni 1200 eurose rahatrahviga. Loodame, et trahvi inimeste korrale kustumiseks liiga tihti vaja ei lähe. Kui aga lõkkeitajad ennast siiski ei taltsuta, siis arvestage, et päästjad veenavad ilmataadi taevaluuke avama ja kogu suvi tuleb vihmane.

TAAVI SIILBEK

Lõuna päästekeskus
Ennetusbüroo peaspetsialist

Teavitus Kaitseväe õppusest

Anname teada Kaitseväe õppuse läbiviimisest Nõo valla territooriumil ajavahemikul 19.05-09.06 2018.

Õppuse käigus võivad Kaitseväe üksused sattuda Nõo valla elanike eramaadele. Teeme kõik endast oleneva, et säärasest puhkudel leida üles omanik ja küsida luba eramandi kasutamiseks.

Juhul kui väljaõppe läbiviimise perioodil kasutatakse imitatsioonivahendeid kellaegadel 07.00–22.00, järgitakse rangelt ohutustehnika eeskirju ning välditakse sarnast tegevust avalikele ja eluhoonetele lähemal kui 200 m. Siiski eeldame et Nõo valla territooriumil olulist mürareostust ei tekitata.

Harjutuste raames ei saa alati välistada õnnetu juhu tõttu tekkivaid kahjusid. Kui peaks juhtuma, et õppuse käigus saab kannatada kellegi eraomand — auto, tee, põld, mets, aed vms, siis palume viivitamatult fikseerida vahejuhtum ning võtta ühendust õppuse tsiviil-sõjalise koostöö grupiga telefonil 5344 3088 või alternatiivselt 5668 1177.

Leitnant (R) **JANNO SIMM**
Õppuse tsiviil-sõjalise koostöö osakond

Sel aastal suur tšillide valik!

EVE AED

OÜ Nõo Aiaäri,
Vana-Nõo 3 Nõo alevikus

PÜSILILLED ❖ SUVELILLED
AMPLID ❖ KÖÖGIVILJATAIMED
MAITSETAIMED ❖ ILUPÕÕSAD

Oleme avatud! Reedel ja laupäeval kl 10–18
või kokkuleppel tel 5569 7374.

www.aiaari.ee

LILLED JA TAIMED IGASSE AEDA...

Anne-Ly Koogikoda (Anikrus OÜ)

Magusad tordid-koogid
Väikekoogid ja muffinid
Söödavad tordipildid

Arveldamine: arve alusel ülekandega ja sularahas
Magusanumber 5662 7335, e-post anikrus.ou@gmail.com

f Anne-Ly Koogikoda Aadress: Meeri tn 17, Nõo, Tartumaa
<http://annelykoogikoda.weebly.com/>

Pakume catering-teenust ja toitlustust

Sinu valitud kohas või meie kohviku
ruumides erinevateks tähtpäevadeks —
sünnipäevad, pulmad, peied, kohvipausid jne.
Võta julgelt ühendust ja aitame rõõmuga!

info@soolocatering.ee
või tel 745 0786

NÕO PÄEVAKESKUSES

16. mail kell 13.00 FILMIPÄEV

24. mail kell 9.00
KEVADINE VÄLJASÖIT VÕRUMAALE

30. mail kell 13.00
PIKNIK SIIVI JUURES

Jätkub arvuti individuaalõpe. Tule õppima!

ARVUTIÕPETUS EAKATELE!

Tel 745 5134, 5804 9730.

NIIDAME JA TRIMMERDAME ERAKRUNTE.

Telefon 5554 2063.

KAMINAD
KORSTNAD
VÄLIKAMINAD

AHJUD
PLIIDID
SOEMÜÜRID

TULISÜDA OÜ

POTTSEPATÖÖD KUTSETUNNISTUSEGA TEGIJATELT

Garantii tehtud tööle

+372 56 648 760 **tulisyda@gmail.com**

AMPLID * LILLETAIMED KÖÖGIVILJA- JA MAITSETAIMED

Avatud alates maikuust
E–N kell 17–20
R, L kokkuleppel

Tel. 524 0904
www.facebook.com/roodetalu
Nõo alev

Roode talu

Paju Pagar OÜ ETTETELLIMISEGA

- ☐ Magusad ja soolased kringlid
- ☐ Magusad tordid ja võileivatordid
- ☐ Prinditud suhkrupildid

Tellimine tel 5558 1450, pajupagar@neti.ee, Paju 11, Nõo alev
<https://pajupagar.wixsite.com/pajupagar>

f pajupagar

E–R 10–18
L ettetellimisel

Nõo vallamajas
Voika 23 I korrus
7 455 334

- Perejuuksur
- Kosmeetik
- Maniküür
- Pediküür
- Geellakkimine
- Jumestus
- Parafiiniravi kätele
- Depilatsioon
- Kõrva- ja ninaaugu
tegemine
- Kinkekaardid

TK TASAKAAL

SINU TERVE KEHA TASAKAAL

- * Jumping E,T,K,N 19.00. ja P 18.00.
- NB! Batuut ette broneerida helistades või SMSga
- * Biodünaamiline hingamine (BBTRS®)
- * Massaaž (klassikaline ja MER)
- * Reiki, Kristalli-Reiki, Access Bars, MM
- * Ruumi rent (Individuaal teraapiaks 10€/seanss, grupp 10€/tund, saal koos batuutide kasutamisega 20€/tund)

INFO ja registreerimine: tktasakaal@online.ee

Asukoht: Oja 12 (II korrus)
Nõo alevik, Tartumaa

telef. 56 865 309

f TK Tasakaal

OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad.

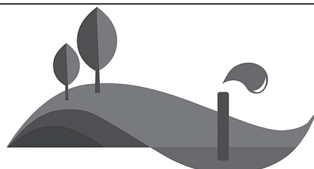
Tel 504 5215, 514 5215,
info@est-land.ee

SEPTIKUTE JA BIOPUHASTITTE PAIGALDUS

JOOGIVEESÜSTEEMIDE EHTUS

WWW.JYRITORU.EE TEL 51 15 287

PUURKAEVUMEISTRID

Puurkaevude ja maaküttesüsteemide
rajamine. Vee- ja kanalisatsiooni-
torustike, septikute, veesüsteemide
müük ja paigaldus.

Lisainfo 5021279 (Sven) / 5269604 (Ardo)
www.puurkaevumeistrid.ee

OHTLIKE PUUDE RAIE,

põlispuude hooldus,
kruntide puhastamine
puudest ja võsast. Heki ja
põõsaste juurimine. Saetööd,
kändude freesimine, vilja-
puude hoolduslõikus jpm.

www.2arboristi.ee,
tel 5818 5222

Elisa Taimetare

Meie valikust leiata:

- valik suvelilli
- ampleid
- köögiviljataimi

Kohaletoomise võimalus!

facebook: Elisa Taimetare

Asume Aiamaa külas Nõo vallas

Oleme avatud

E–R kell 16–20,
nädalavahetustel ja teistel aegadel
kokkuleppel tel 5850 0486
või 5331 3076.
Ettetellimused edastada kirja teel
elisataimetare@gmail.com

Ostan KRUNDI või MAA Nõo alevikus ning selle lähistel.

Sobiva hinna korral kiire tehing!

Tel 5551 2345.

LÕOTSAVÄGILASED

KONTSERTKAVAGA

Pidu hakkab!

27. MAIL KELL 15
PÄRNAÕIE TALUS

(Vapramäe bussipeatus, Nõo vald)

Kontsert vaheajaga. Piletid Piletilevist ja
Piletimaailmast ja enne algust kohapealt.
WWW.KONTSERTKORRALDUS.EE

Seelikukütid

10. JUUNIL KELL 17
PÄRNAÕIE TALUS

2 tunnine kontsert vaheajaga PUHVET

PILETID PILETILEVIST JA PILETIMAAILMAST
JA TUND ENNE ALGUST KOHAPEALT.
INFO TEL 505 9625, WWW.KONTSERTKORRALDUS.EE

Müüa KUUSELATID Luunjas.

Tel 511 9039.

MAAKAITSEPÄEV JA JAANIPÄEV
NÕO VALLAMAJA JUURES 23. JUUNI KELL 13.00

Politsei, Vanglateenistuse ja Päästeameti etteasted
Kaitseliidu relvastus ja tehnika
Vanaaotude klubi näitus
Naiskodukaitse heategevuslik loterii ja sõdurisupp
Võimas soomukitega näidislahing
Nõo valla taidlejate kontsert
Lõbusad tegevused lastele
Presidendi Võidutule vastuvõtmine

Jaanipidu kell 19.00

Peo lükkab käima Üllar Jörberg.
Õhtu peaesineja: Kolumbus Kris.
Saab süüa ja juua ja tantsu lüüa!

Päeva ja pidu juhivad Andri Viinalass ja Mikk Sügis.

09. juunil 2018 kl. 10.00-16.00
Laguja koolimaja õuel

NÕO KIHELKONNA XVI KÜLADE MÄNGUD

Keskmes põnevad ja humoorikad
jõukatsumised külade võistkondade vahel

Päeva juhivad ja luulet loeb CONTRA
Avatud kohvik ja loovusstuudio lasteala
Võimalus poni paitada ja hobusega ratsutada
Üllatused ja etteasted

Oodatud on Nõgiaru, Keeri, Meeri, Voika, Enno, Illi, Luke, Vissi, Uuta, Sassi, Külitse, Ketneri, Käani, Etsaste, Kulaaseme, Tamsa, Laguja, Altmäe, Pangodi, Aiamaa, Unipiha, Röhu, Kolga, Järste, Pihva külad

Külade esindajate oodatakse registreerumist hiljemalt 02.06.2018. timmo.tigane@gmail.com
Info: 5361 5973; 509 8186

EELK NÕO PÜHA LAURENTSIUSE KOGUDUSE TEATED

T, 15. mai kl 14.00 Piiblitund Nõo hooldekodus
K, 16. mai kl 12.00 Piibli- ja laulutund Meeri seltsimajas
K, 16. mai kl 18.00 Taizé-palvus kirikus
R, 18. mai kl 12.00 Piiblitund Külaaseme külas
L, 19. mai kl 15.00 EELK Võru praostkonna laulupäev Rõuges
P, 20. mai kl 11.00 I nelipüha jumalateenistus. Armulaud.
Laulab koguduse segakoor
E, 21. mai kl 18.00 II nelipüha jumalateenistus
K, 23. mai kl 18.00 Leeritund käärkambris
R, 25. mai kl 19.00–23.00 Kirikute Öö üritused kirikus
P, 27. mai kl 11.00 Kolmainupüha jumalateenistus.
Leerilaste õnnistamine. Armulaud
L, 2. juuni kl 16.00 EELK Valga praostkonna laulupäev ja õp Margus Suvi introduktsioon Valga Jaani kirikus
P, 3. juuni kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud. Teenib õp Diina Tuulik
K, 6. juuni kl 12.00–14.00 Eesti lipu päeva tähistamine Nõo alevikus, kirikuaias ja kirikus
P, 10. juuni kl 11.00 Jumalateenistus
R, 15. juuni kl 12.00 Armulauga jumalateenistus Külaaseme külas
R, 15. juuni kl 19.30 Taizé-palvus kirikus
P, 17. juuni kl 11.00 Jumalateenistus. Armulaud
P, 24. juuni kl 11.00 Jaanipäeva jumalateenistus
P, 1. juuli kl 11.00 Surnuaiapäeva jumalateenistus Nõo kalmistul

KIRIK ON TEELISTELE AVATUD 19.06.–18.08.2018
E-R 10.00–15.00 ja L 11.00–15.00

EELK Nõo Püha Laurentsiuse kogudus
Tartu tn 2, 61601 Nõo Tartumaa, reg nr 80210421
A/a EE23 1010 1520 0609 1003 (saaja: EELK Nõo Kogudus)

ANNETUSED KIRIKU JA KÕRVALHOONE RESTAUREERIMISEKS:
A/a EE11 2200 2210 5844 2062
(saaja: EELK Nõo Püha Laurentsiuse Kogudus)
Juhatuse esimees Madis Kanarbik, tel 504 6570;
e-post madis.kanarbik@gmail.com
Koguduse õpetaja Mart Jaanson, tel 745 5195 (kantseleis),
749 3344 (kodus), 5661 1443; e-post mart.jaanson@eelk.ee
Koguduse veebilehekülj www.nookirik.ee

Õpetaja kõnetund kiriku käärkambris kolmapäeval ja reedel kl 9.30–11.30

Pühapäeval, 20. mail
avab Luke mõisa hooaja

KOHVIKUTE PÄEV

Seda peenemat sorti kohvikuvärki aitavad kokku seada
Mafalda ja Loreida

Muusikalist meeleolu loob isa ja tütre duo
Marta ja Meelis Külaots

Tule kübaraga -
ikkagi EV100!

Kell 12-16
kohvikud
Luke mõisapargis

ÕNNELOOS - iga loos võidab!
Osalejate vahel loositakse välja pileteid selle hooaja kontsertidele ja etendustele

Lisainfo www.lukemois.ee

Projekti rahastab rahandusministeerium kohaliku omavalitsuse programmi vahenditest

1. august / kell 20
Luke mõisapargis

ESTONIAN VOICE
17. juuni / kell 20 / Luke mõisapargis

Ines & bänd

15. juuli / kell 20 / Luke mõisapargis

HENDRIK SAL-SALLER
JA
ERKO LAURIMAA

4. juuli / kell 20
Luke mõisapargis

9. juuni / kell 20 / Luke mõisapargis

SHANON

TEMPLIPÜHA
EAÕK Nõo
Püha Kolmainu kirikus
(Vana-Nõo 20)

laupäeval, 2. juunil.
Liturgia algab kell 10.00.

Info tel 5598 0911
(preester Stefan Fraiman).

Reedel, 25. mail
Nõo Püha Laurentsiuse kirikus

KIRIKUTE ÖÖ

19.00–20.00 Kontsertpalvus
20.30–21.30 Muusikaline külakost naaberkihelkondadest
22.00–23.00 Õhtu Taizé-lauludega

Kolmapäeval, 6. juunil 2018
EESTI LIPU PÄEVA TÄHISTAMINE
NÕO VALLAS

12.15–12.30 Lippudega rongkäigud kooli ja vallamaja juurest
Nõo Püha Laurentsiuse kiriku aeda

12.30–13.00 Tervitused ja laulud kirikuaias
13.00–14.00 Pidupäevakõne
laulja Tõnis Mägil

NÕO MUUSIKAKOOL
OOTAB UUSI ÕPILASI!

Ettevalmistuskursused sisseastumiskatseteks
N, 24. mail kl 18.30 N, 31. mail kl 18.30

☐ tutvumine sisseastumiskatsete nõuetega ja muusikakoolis õpitavate pillidega;
☐ kursused on tasuta;
☐ eelregistreerimine 21. maini: nmuusika@nvv.ee

Sisseastumiskatsed R, 8. juunil kl 15.00 ja 17.30

Täpsem info tel 5349 5886.

NÕO MUUSIKAKOOLI
46. LENNU
KONTSERT-LÕPUAKTUS
18. mail kell 18.00 Nõo Muusikakoolis

ANSAMBLIPÄEVA
KONTSERT
Nõo Muusikakoolis
2. juunil 2018 kell 14.00

Nõo Muusikakooli õpilaste
SUUR
KEVADKONTSERT
5. juunil kell 17.30 Nõo Muusikakoolis

Meeri seltsimaja juures
õuesõppepääv

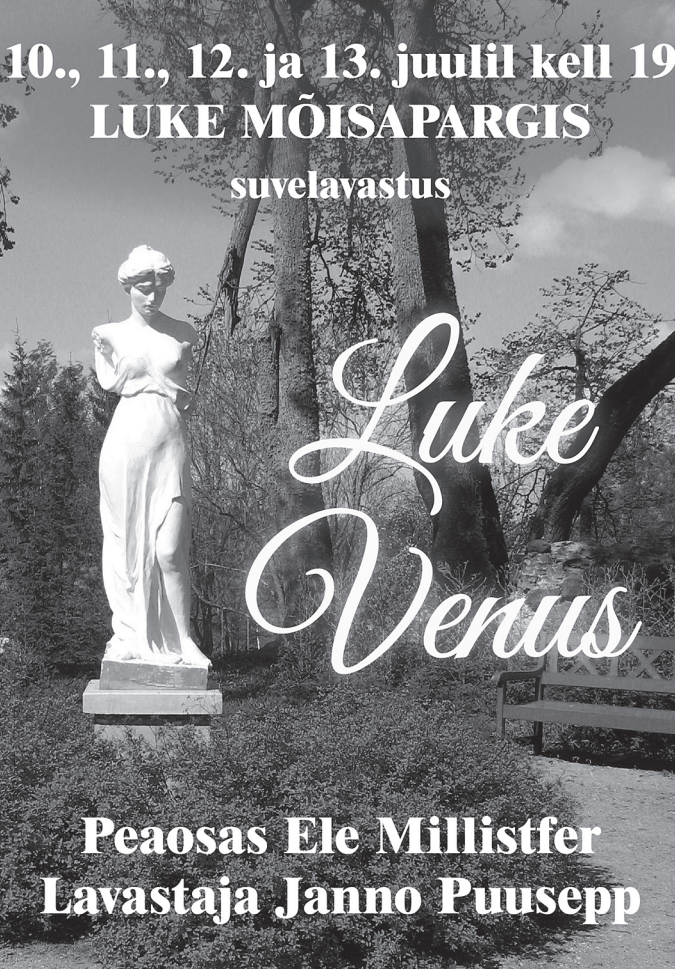
„Õhutult suvele vastu“
31. mail 2018 kell 14–17

Räägime liiklusohutusest, kiivri vajalikkusest, tuleohutusest, tuletaki ja tulekustuti kasutamisest.
Jalgratta vigurrada.

Tule oma jalgrattaga! Õritus on tasuta.

MAANTEEAMET Tartumaa Lasterikkad Nõo Päästeselts

10., 11., 12. ja 13. juulil kell 19
LUKE MÕISAPARGIS
suvelavastus

Luke
Venus

Peasas Ele Millistfer
Lavastaja Janno Puusepp